

a fehér, barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

beköszönő

Ősz van

rendünk múltjából

Széchenyi Pál élete és működése

pálos lelkeség

*Alapításuk 25. évfordulójára
emlékeztek a pálos nővérek*

pálosokról, pálosoktól

*Nemzeti zarándoklat
Lengyelországba a Fekete Madonna
Zarándokvonattal*

rendi krónika

pálos programok

a
fehér,
barát

A MAGYAR PÁLÓS REND HIVATALOS LAPJA

BEKÖSZÖNŐ

Ősz van

FR. VÖRÖS BULCSÚ OSPPE

Ősz van. Ez a kedvenc évszacom. Azt hiszem, ez a legszebb mind a négy közül. Színesednek a fák, a lombok, ezernyi színben pompázik a rengeteg erdő. Feltámad a szél, és a nap sugarai bearanyozódnak. Hol van már a nyári erejük, a durva, szinte erőszakos, égető perzselés? A múlté már. Meggyöngültek a sugarak. Talán fáradtabbak, talán álmosabbak, s talán kissé szomorkásabbak is, de mégis arany színnel festik be mindazt, amihez csak hozzáérnek. El-elgondolkozik ilyenkor az ember... Könnyen töpreng a nyár és a tavasz elmúlt eseményein. Könnyebben vet ilyenkor számat az elmúlt esztendőkkel...

Az elmélkedés ideje ez. Szeretek ilyenkor kimenni a Pilisbe. Leülök a Kémény-szikla tetején, és innen nézem a nyugvára készülő tájat. Messzire ellátni innen. S míg a távot kémlelem, lelkemben is keresem őt, Istent. Az őszi, mindig az esti imaórák jutnak eszembe. A szeptemberi, októberi színes naplementék, mint az esti dicséret himnuszának meghajlása Isten előtt, a keresztény ember imádságos sóhaja éjszakára készülvén: a lázas munka elcsitul végre, s eljön a pihenés ideje. A késő őszi pedig, a sötétedő november, olyan mint a befejező imaóra, mely az örök megnyugvásra készít fel, és olyan mint a halottak napján a temédek égő kis mécses, amely az imádságra és a csendre szólít fel, s a földi élet elmúlását súgja nekem. Azt hiszem, ezért szeretem az őszt a legjobban, s azt hiszem, ezért a kedvencem a kompletórium, mert a halált juttatják eszembe. Nekünk, keresztényeknek szabad és kell a halálról elmélkednünk, szabad és kell a halálra felkészülnünk. Hiszen, ha Krisztus meghalt értünk, és feltámadt, akkor mi is fel fogunk támadni a Lélek erejében, ha benne halunk meg. Ezért szeretem a befejező imaórát, mert befejezi a napomat! De nemcsak bevégzi, hanem

be is teljesíti. Egész napom munkáját ebben az imádságban teljesíti be Isten. A halál is ilyen; ha Jézus nevével az ajkamon, ha Krisztussal a szívemben halok meg, akkor az imádság. Beteljesítő imádság, mely egész életemre, munkámra, szenvedéseimre, küzdelmeimre, harcainkra áldást hoz. Isten beteljesíti azt, amit velem itt a földön átéltem. Miért félnek akkor hát a haláltól? S miért ne készülnek rá szent igyekezettel? S ha jobban belegendolok, vajon nem úgy tudok-e igazán keresztényként élni napról-napra – ha tudom, ha szemem előtt tartom – hogy egyszer el kell hagynom e földi életet, és végre az Úrhoz térhetek?

De azt hiszem, ez még kevés. Azt hiszem, csak a halálra gondolni kevés. Mi emberek, mi keresztények túl sokat látjuk a sötétséget. Túl sokat nézzük a naplementét, túl sokszor látjuk, ahogyan az éjszaka sötétje elnyeli a nap ragyogását. De ha hajnalban kelünk, ha hajnalban kelnénk, ha virrasztanánk, amint azt Jézus is mondta, meglátnánk a fény győzelmét a sötétség felett. Meglátnánk a hajnali sugarak ragyogását, amely széthasítja a komor sötétséget. Mert nem csak a halálról szól az élet. Sőt, az örök életről szól a megszentelt halál! Vedd észre testvér, hogy az őszi mélysége a tavaszról szól, de vedd észre, hogy a tavasz nem szól sem őszi, sem nyári, csak önmagáról. Vedd észre, hogy a halál az örök életről szól, de az üdvösség örök fénye már nem szól másról.

Most őszi van, légy tehát bölcs, és gondold a halálra, készülj a szent halálra – nap, mint nap, hogy beteljesítő imádság legyen majd, hogy Isten áldása legyen majd, ha eljön az ideje! De még inkább készülj az örök fényességre, az örök életre, örülj és ujjongj, még ha sötétség is vesz körül téged! Örülj és ujjongj, még ha szorongások is kísértenek!

Szeretlek téged őszi, de bocsáss meg nekem, mégis csak jobban szeretem a tavaszt! Készülök a szent halálra, de még inkább hozzád, Krisztus az örök fény birodalmába, ahol Te magad vagy az üdvösség fénye. Add hát meg a jó halál kegyelmét, de add meg nekem még inkább a veled való örök együttlét győzelmét! Ámen.

RENDÜNK MÚLTJÁBÓL

Széchenyi Pál élete és működése

KASS GÉZA ÍRÁSA NYOMÁN

Közleményünk alapjául Kas Géza: Széchenyi Pál élete és működése című cikkét használhattuk, amelyért köszönetet mondunk a szerzőnek (megjelent a „Széchenyi Pál érsek emlékezete. Adalékok az életúthoz és a nagykenki múmia vizsgálatának eredményei” című kötetben, Kristóf Lilla és Tóth Vilmos szerkesztésében, második, bővített kiadás, Győr 2015, 27–33).

Széchenyi Pál 1645. június 28-án született Gyöngyösön. A végvári vitézi őstől származó apja és testvére 1629-ben kapott nemességet. A köznemesi család felemelkedése elsősorban egyházi pályán volt lehetséges, bátyja, Márton a jezsuitákhoz, Pál 1661. március 19-én a pálosokhoz lépett be. Noviciátusát a Sopron melletti Bánfalván végezte, ahol 1662. március 20-án tette le fogadalmát Borkovich Márton általános perjel (rendfőnök) kezébe. Tanulmányait ezt követően Nagyszombatban, Bécsben és Rómában végezte, majd hazatérése után előbb Máriavölgyben, majd Nagyszombatban lett újoncmester. Rövid nagyszombati teológiai tanárság után 1674-ben a bánfalvi kolostor perjelévé nevezték ki. Egyházi karrierje nagybátyja hatására indult: György kívánságára felmentették szerzetesi fogadalma alól és címzetes pécsi püspökké nevezték ki 1676-ban. Püspöksége egész területe török uralom alatt állt, ezért nagybátyja mellett tevékenykedett mint győri nagyprépost és vikárius. Bár kapcsolata nagybátyjával nem volt felhőtlen – legjobb példa erre a szentgotthárdi apátság jövedelmei miatt

zajló perük, amelyet György nyert meg – mégis erősebb szálak fűzhatték hozzá, hiszen a főpap halálos ágyánál is jelen volt, majd végrendeletének végrehajtását és temetését irányította. 1687-ben nevezték ki veszprémi püspökké. A város és az egyházmegye területe ezekben az években szabadult fel a török uralom alól; Pál mindent megtett az egyházmegye újjáélesztésére: 21 plébániát szervezett, köztük Piliscsában, Ráckeven, Vörösváron, Mórton, Törökbálinton, Kaposváron, Segesden, Somogyváron, Kanizsán, Kiskomáron. Ezzel párhuzamosan megindult a püspöki jövedelmek visszaszerzése is. Püspökként, s később kalocsai érsekként is elsősorban a sümegi püspöki rezidenciában tartózkodott. A város és a palota is 1700-ban leégett, így újjá kellett építeni a várost. Bár ez komoly kiadásokat jelentett, mégis a palota 1701-re már újjáépült. Ezzel szemben a város csak lassan heverte ki a tűzvészt, mivel a püspök előírta, hogy ezentúl csak kőházakat lehet építeni. A Rákóczi-szabadságharc veszprémi munkásságának eredményeit hamar elpusztította: a császári hadak 1704-ben feldúlták Veszprémet, a székesegyházat és a várost is kifosztották. A püspök mély elkeseredéssel panaszkodott I. Lipótnak: a város és a vár egy füstölő romhalmaz, az utcák tele vannak hullákkal. „Nem tudom, így akarja-e felséged hadserege személyünket és vagyonunkat meg-

védetni, vagy teljesen ki vagyunk szolgáltatva a Marschall úr kényének?” – tette fel végül a kérdést Lipótnak a fegyverszünet ügyében fáradozó főpap. A szabadságharc során legalább négy plébánia elpusztult, majd 1713-ban a sümegi vár is leégett. Így az igazi újjáépítés csak 1715 után

indulhatott meg.

Nagybátyja, Széchenyi György esztergomi érsek halála (1695) után Kollonich Lipót korábbi bács-kalocsai érsek került a primási székbe, az így megürült érseki széket pedig Pál foglalta el 1696-ban. Ekkor végiglátogatta egyházmegyéjét, de csak pusztaságot talált. Érseki székhelye, Kalocsa is romokban hevert. Pál előtt

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

ismét hatalmas feladatok tornyosultak: el kellett indítania a lelkipásztorkodást, plébániákat kellett alapítania. A Rákóczi-szabadságharc küzdelmei azonban itt is lehetetlenné tették a nyugodt fejlődést.

A Rákóczi-szabadságharc kitörése után 1704. január 2-án I. Lipót Széchényi Pált bízta meg, hogy a király nevében béketárgyalásokat folytasson a felkelőkkel. Az első találkozás még a hónap végén megtörtént a fejedelem tanácsosaival, majd magával II. Rákóczi Ferencsel is, de ezek és a későbbi megbeszélések is eredménytelenek maradtak. A kudarc legfőbb oka a két fél közötti gyanakvás és bizalmatlanság volt, amely a közvetítő főpap személyét sem kímélte. A rengeteg utazás és a tárgyalások testi-lelki megpróbáltatásai nagyon megviselték, s mivel birtokai a kurucok kezébe kerültek, az érsek 1706 és 1708 között szinte ki sem mozdult Nagyszombatból.

Az 1708-as pozsonyi országgyűlésen a rendi álláspontot képviselte, ami miatt az udvar bűnbaknak kiáltotta ki. Az országgyűlés kudarca teljesen elkésérítette, egészsége is megrendült: 1709-ben szinte egész évben betegeskedett, idegenekkel alig érintkezett. 1709 júliusától betegen ágyban feküdt és a hideg rázta. Bár állapota valamelyest javult, állandó rosszul-letre és étvágytalanságra panaszkodott. „Ott Posomban mely veszedelmes nyavalyában és bágyadt állapotban találván az méltóságos érseket, siettem ide Sopronban, hogy doctor Lőb uramat disponálhassam az általmenetelre, és hogy szorgalmatos gondviselése s együtt curája alá vegye az méltóságos urat. [...] Tegnap vevén azért onnand Posombúl leveleket, értem

immár, mióta doktor Lőb uram lát hozzája, jobbacskán érzi magát, s van is remenségünk gyógyulásában...” November végére az érsek annyira visszaesett betegségébe, hogy már a legrosszabbra készülődtek.

„Méltóságos érsek is valóban rosszul volt, csaknem elbúcsúzott tőlünk, de Istennek hála, ugyan ezen itt való doktornak curája által annyira megkönnyebbedett, hogy már beteg ágyából is fölkél, és az elvesztett appetitusa az ételhez megtért, már jól ehetik, csak-hogy igen bágyadt ő excellentiája.” 1710 januárjában, mikorra megerősödött, átköltözött a család soproni házába, ahol folytatták ápolását. Az érsek tavasszal még igen gyenge volt, de a gondos kezelésnek hála állapota javult. Május 22-

Ismeretlen festő: Széchényi Pál
(fotó: Kardos Judit)

én azonban hirtelen rosszul lett és még aznap kilehelte lelkét. Másnap holttestét végrendeletének megfelelően a bánfalvi pálos kolostor kriptájában helyezték el, az ünnepélyes temetésre június 22-én került sor. 1809-ben az országba betörő francia katonaság feldúlta a bánfalvi egykori pálos kolostort és a templom kriptáját. A franciák távozása után 1811. október 25-én gr. Széchényi Ferenc Vilt József győri püspök engedélyével a nagycenki családi kriptában helyezte el Pál érsek épségben megmaradt holttestét. – A kalocsai érsek életerejé végül is megtört a rengeteg hiábavaló fáradozás és a magyarság sorsának alakulása láttán, amely lelki alkatot örökölte leszármazottja, gróf Széchényi István is.

PÁLOS LELKISÉG

Alapításuk 25. évfordulójára emlékeztek a pálos nővérek

VAS TERÉZ MSPPE

„*Boldog a nép, amely tud ünnepelni, és Arcod fényében járhat Uram!*” (88. zsoltár 16. v.)

Isten azt akarja, hogy emlékezzünk arra, mit tett Ő értünk. Erre a válasz csak a hála és a még nagyobb odaadás lehet. – 2015. szeptember 8-án emlékeztünk szerzetesközösségünk alapítására, amely 25 évvel ezelőtt történt Márianosztrán. Az évfordulót Erdőkürtön, a Magyarok Nagyasszonya Monostorban ünnepeltünk szűk körben, dr. Beer Miklós váci megyéspüspök atyával – ő celebrálta az ünnepi szentmisét – és a Magyar Pálos Rend tagjaival, élükön Csóka János tartományfőnök atyával. A résztvevőknek lehetőségük nyílt betekinteni a közösség történetének leírásába, a monostor történetébe és megtekinthették a fényképalbumokat is. A vidám beszélgetés még ízeesebbé tette az épülő kerengőjén felkínált szerény agapét. Közösségünk jelenlegi elöljárója, dr. Gáboros Atala Mária Benedikta anya emlékezett vissza az elmúlt huszonöt év eseményeire, küzdelmeire, örömeire és Isten csodálatos segítségére, melyet több ízben is megtapasztaltunk. Közösségünket a 2005. augusztus 26-án súlyos betegségben elhunyt Csipke Rózsa Mária Margit örökfogadalmas vizitációs nővér alapította Márianosztrán a pálos lelkiség mintájára *Esztergomi Boldog Özséb Engesztelő Nővérei* néven. Az induláshoz az engedélyt 1990 tavaszán adta meg dr. Paskai László bíboros úr. Hely hiányában csak szeptemberben tudott indulni a közösségi élet.

Az alapító ünnepélyes szentmise 1990. szeptember 8-án volt Márianosztrán.

Alapítónk, Margit anyja Árpád-házi Szent Margit életét megismerve, 14 éves korától, hivatást érzett az engesztelő szerzetesi életre, de az ismert történelmi-társadalmi okok miatt (vö.: a szerzetesrendek működésének betiltása 1950-ben), csak 1978-ban, a titokban megismert Szűz Mária Látogatásáról Nevezett Rendbe (vizitációs nővérek) tudott belépni Varsóban, ahol 1985-ben örökfogadalmat is tett. Később – bár nagyon szerette rendjét – mivel úgy érezte, hogy ott az engesztelés karizmájában nem tud kiteljesedni, más utakat keresett. 1989-ben ismerkedett meg az akkoriban éppen újrainduló pálos rend lelkiségével, s úgy látta, ez az, amit keresett: Esztergomi Boldog Özséb a tatárjárást követően hazájáért vonult engesztelni a pilisi remetéségbe, majd összegyűjtve az ott élő remetéket, hozta létre a közösséget, mely utóbb a Magyar Pálos Rend nevet vette fel. Margit anyja a vizitációs rendtől megkapta az engedélyt, majd az egyházjogi előírás szerint, három év múlva, 1993. április 18-án tette le új közösségében az örökfogadalmat Pécssett, Máthé Péter pálos tartományfőnök atya kezébe, mint az Irgalmas Jézusról nevezett Mária Margit nővér.

1990. december 20-ával a közösséget dr. Paskai László bíboros úr a mindenkori pálos tartományfőnök lelki irányítása alá helyezte. 1991. január 20-án volt az első beöltözés, amikor három jelölt vette fel a fehér habitust. 1991. október 1-én a további fejlődés érdekében kénytelen volt a közösség Márianosztráról, szerzetességünk bölcsőjéből elköltözni. Dr. Váradi József

atyá (nyíregyházi főesperes, később püspöki helynök) segítségével Kálmánházára költöztünk. Mivel az ottani épület is kicsi volt és több szempontból is alkalmatlan, nagy hittel megfelelő telek keresésébe kezdtünk monostor építése céljából – noha ehhez alig volt anyagi hátterünk. Így a Gondviselésre hagyatkoztunk. 1992. december elején sikerült megfelelő

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

*ünnepi szentmise Erdőkürtön
(fotó: Varga László)*

Vas Teréz MSPPE
(fotó: Varga László)

területet találunk a Nógrád megyei Erdőkürtön, s így lassan elkezdődhetek a munkák. A monostor alapkövetételére 1995. október 8-án került sor. Annak érdekében, hogy folytatni tudjuk az építkezést, eladtuk lakásainkat. Támogatást is kaptunk német segélyszervezetektől és egy amerikai alapítványtól. Segítettek magyar magánszemélyek és sok vállalkozó is. Sokat dolgoztak az építkezésen közösségünk tagjai is. Az építkezés lassan haladt. 1998 novemberében beköltöztünk a még el nem készült épületbe. Ekkor már hatan voltunk a közösségben. Az évek során nagyon sok munkával és áldozattal épült fel monostorunk, amelyet a Magyarok Nagymadonna tiszteletére szentelt fel Keszthelyi Ferenc, az akkori váci megyés-

püspök atya 1999. október 8-án. 2003. július 2-án a magyar pálos tartományfőnök atya kíséretében meglátogatott minket a generális atya vikáriusa azzal a megbízatással, beszélje meg velünk, közelebbi kapcsolatba akarunk-e kerülni a pálos renddel. Alapító előljárónk örömmel mondott igent, hiszen eddig a pálos rendnek nem volt női ága. Ekkor lettünk hivatalosan a Magyar Pálos Renddel lelki kapcsolatban lévő, egyházjogi státuszában változatlan és szervezetileg független női szerzetesrenddé. A közösség neve is megváltozott: Első Remete Szent Pál Monasztikus Nővérei (Moniales Sancti Pauli Primi Eremitae MSPPE.) Közösségünk létszáma Isten segítségével növekszik. Jelenleg már tizenketten vagyunk, így szükségessé vált a monostor bővítése. Ennek munkálatai 2015. február 3-án kezdődtek el. Sokévi takarékoság után – az alapításunk óta tapasztalt segítő kegyelemben bízva – neki-vágtunk a munkának...

Életünkről bővebben a www.palosnoverek.hu oldalon lehet tájékozódni.

PÁLOSOKTÓL, PÁLOSOKRÓL

a
fehér,
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Nemzeti
zarándoklat
Lengyelországba a
Fekete Madonna
Zarándokvonattal

BUDAI ANDRÁS

Idén ötödik alkalommal indult a Fekete Madonna Zarándokvonat Lengyelország nemzeti kegyhelyére, Częstochowába és Krakkóba a Misszió Tours Utazási Iroda szervezésében.

Czeszochowa 2015

(fotó: Lambert Attila – Magyar Kurir)

A jubileumi zárandoklat több mint 900 résztvevőjének lelkivezetői Székely János és Tamás József püspökök, valamint Bátor Botond pálos szerzetes voltak. A programokhoz csatlakozott továbbá Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek, pálos konfráter és Pápai Lajos győri megyéspüspök, valamint Kövér László az Országgyűlés elnöke és Soltesz Miklós államtitkár is. A több mint száz erdélyi zárandokot Tamás József püspök úr mellett Darvas-Kozma József csikszeredai esperes-plébános, pálos konfráter és Urbán Erik ferences szerzetes, a csiksomlyói kegytemplom igazgatója vezette. Hargitafüredről 16 zárandok vett részt az utazáson Imre testvér, Pécsről pedig közel ötven Szentirmay Tamás hivatalvezető, pálos konfráter szervezésében. A csoporttal érkezett ministránsok szolgálatukkal tették szebbé a zárandoklat során bemutatott szentmiséket. A pálos szerzetesek közül még Puskás Antal atya és Vilmos testvér vett részt a zárandoklaton.

A különvonat június 22-én reggel indult Budapestről, és az esti órákban érkezett meg a czeszochowai vasútállomásra, ahonnan autóbusszokkal utaztak a zárandokok a kegyhely mellett található zárandokközpontba. A hosszú vonatút sem telt unalmasan, hiszen a kihangosított szerelvényen működő vonatrádión hallható imádságok, elmélkedések, énekek és idegenvezetés tette tartalmassá az utat.

A zárandoklat második napi programja a kegyhelyre történő ünnepélyes bevonulással kezdődött. A kegykapolnában Marian Waligóra perjel magyarul köszöntötte nagy szeretettel a közel ezer zárandokot, majd a zárandokok átadták a hálaajándékot, egy miseruhát. A program a bazilikában folytatódott: szentmisét mutatott be Tamás József püspök, a szentbeszédet Székely János püspök mondta. A szentmise után a Boldog Özséb díszkút megkoszorúzása következett. A Pálos Rend megszervezőjének emléket állító kút a magyar nemzet ajándéka, mely a Fekete Madonna Zárandokvonat 2012-es útján adtak át. A szabadprogramot a Kordecki-teremben közös program követte, melyet jelenlétével megtisztelt Gyurcsík Iván

Krakkó 2015

(fotó: Lambert Attila – Magyar Kurir)

varsói magyar nagykövet és Körmeny Adrienne krakkói főkonzul asszony. A vacsora után *Kiáltást* imádkoztak a zarándokok a bazilikában, utána pedig a lengyelek nemzeti imája, az *Apel* – a magyar zarándokok tiszteletére – lengyel és magyar nyelven hangzott el a kegykápolnában. A napot gyertyás körmenet zárta.

A Fekete Madonna Zarándokvonat harmadik napján a zarándokok ünnepélyesen vonultak fel a Szűz Mária sugárúton a kegykápolnáig, ahol ünnepi szentmise következett Erdő Péter bíboros főcelebrálásával. Délután keresztutat jártak a kolostor évszázados falain, majd a Váci Székesegyház Szent Cecília Kórusának hangversenye gazdagította a programot. A zarándoklat harmadik napját és egyben a csechokowai programot a *Kiáltás* és az *Apel* elimádkozása zárta.

Csütörtökön korán reggel keltek a zarándokok, hogy vonatra szállva hazafele még Krakkóban töltsék a negyedik napot. A vasútállomásról autóbusszokkal utaztak az újonnan megépült

Szent II. János Pál Bazilikához, ahol szentmisén vettek részt. A szentmise elején Stanislaw Dziwisz krakkói bíboros érsek köszöntötte a zarándokokat, majd sor került a zarándoklat egyik kiemelkedő eseményére, melynek keretében Pápai Lajos győri megyéspüspök Szent László-ereklyét adományozott a waveli katedrálisnak, a lengyelek pedig Szent Hedvig-ereklyét a győri székesegyháznak. A szentmise után a zarándokok ismét autóbusszokra szálltak, hogy Krakkó történelmi belvárosában folytassák napjukat. A waveli katedrálisba történő bevonulás után – ahol Báthory István és Szent Hedvig sírja is található – elhelyezték a Szent László-ereklyét. Ezt követően a zarándokok Krakkó főterére vonultak, ahol a Mária-templom

tornyából felhangzó „hejnal” harsonaszó után – immár hagyományosan – a kürtös a magyar zászlót lobogtatva köszöntötte a népes magyar csoportot. A Zarándokvonat a késő délutáni órákban indult haza Krakkóból, hogy a testileg ugyan kicsit elfáradt, de lelkileg megújult és felöltődött zarándokokkal péntek reggelre begördüljön Budapestre.

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

RENDI KRÓNIKA

Rendi hírek

2015. július 20. és 25. között volt az idei rendi lelkiyakorlat Pálósszentkúton, melyet Kercza Asztrik ferences atya tartott a pálos szerzetesi közösségnek. – László Rezső gyulafehérvári főegyházmegyés atya, kapnikbányai plébános jelentkezett a rendünkbe, és augusztus 5-én érkezett meg hozzánk, majd a jelöltidő eltöltése után szeptember elejétől Borsós Krisztián jelöltünkkel együtt a lengyelországi Lesniówban kezdték meg a noviciátust a lengyel, illetve a világ többi tájáról érkezett pálos novíciusokkal együtt. – Csóka János tartományfőnök atya Borsos József atyát szeptember 23-ával a pécsi kolostorból a márianosztrai kolostorba helyezte át. Ez az áthelyezés azért vált szükségessé, hogy a márianosztrai kolostori közösség alacsony létszámában és a lelkipásztori feladatokban is segítséget adjon. Köszönjük József atyának a Pécsen végzett lelkes, szeretetteljes szolgálatát, szentmiséit, prédikációit, gyóntatását, és hogy az üdvösség útján segítette a pécsi szerzetesi közösséget és a híveket.

Keresztény Motoros Zarándoklat

Az idén 2015. július 11-én tartottuk meg, az ezúttal egynapos Keresztény Motoros Zarándoklatot Pálósszentkúton. A nap zsolozsmával és szentmisével kezdődött. A szentmisét Puskás Antal házfőnök-plébános atya mutatta be. Ez követően motoros felvonulás volt Kiskunfélegyházára. Az ebédet a polgárőrök és a nagycsaládosok főzték. A gyerekeknek játékos foglalkozást szerveztek a MotorkerékPálosok. A nap végén a Napraforgó Meseszínház lépett fel Budapestről. A jól sikerült rendezvényen nagyjából 150 motoros vett részt.

Mária Magdolna búcsú

Salföldön, Mária Magdolna búcsúján 2015. július 18-án 18 órakor ünnepi szentmisét celebrált az egykori balatonfelvidéki pálos kolostor romjainál Bátor Botond atya.

Mária-Park Pálosvörösmarton

2015. július 18-án átadták a Pálosvörösmarton található Mária-parkot. A Mátra-alján található település a Mária-út egyik állomása, a helyieknek és a zarándokoknak szolgál pihenőül a megszépült terület. A kert középpontjában Varga Gábor szobrászművész munkája látható: az alkotás azt a pillanatot örökíti meg, amint Szent István felajánlja a Szent Koronát Szűz Máriának. A szoboregyüttest és a parkot Katona István püspök atya áldotta meg, a Magyar Pálos Rend részéről részt vett az ünnepségen Csóka János tartományfőnök, Roman Majewski pálos szerzetes, Vízi András márianosztrai házfőnök és dr. Szentirmay Tamás hivatalvezető.

*Pécsi zarándokok csoportja
(fotó: Szentirmay Tamás)*

Jakab-hegyi búcsú

Szent Jakab apostol ünnepéhez kapcsolódóan 2015. július 26-án tartottuk a Pécs melletti Jakab-hegyen az egykori pálos monostor romjainál a Jakab-napi búcsút.

Bertalan pécsi püspök a Mecsek hegység remeteit 1225 táján a pécsi püspökség területén a Patacs feletti hegyen, az avarkori földvár területén Szent Jakab tiszteletére monostort emeltetett a joghatósága alatt élő környékbeli jámbor remeték számára. A remeték Boldog Özséb kezdeményezésére csatlakoztak a pilisiekhez, s megismertették velük a Bertalan püspöktől kapott életszabályokat. Több évtizedes folyamat eredményeként valósult meg a pálos rend központosított szervezete 1308-ban

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Jakabhegy, 2015
(fotó: Kovács Adrienn)

pápai jóváhagyással. 1334-ben a pálosok a környékbeli rablók miatt leköltöztek a patacsi Szűz Mária-templom mellé, ahonnan pár évtized múltán visszatértek a hegyre. A XV. században átépítették a templomot és kolostort. 1534-ben a törökök elfoglalták Pécsét, ez készítette menekülésre

a pálosokat. Ezzel a pálos rend Jakab-hegyi története véget ért. A fennsíkon idős fák által körülölelten álló templom és kolostor feltárt maradványait a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság gondozza.

A szentmisére gyalogosan érkező zarándokok rózsafüzért imádkoztak, és lehetőség volt szentgyónásra is az úton. A hívek másik cso-

portja a Kővágószőlős felőli turistaúton közelítette meg a helyszínt. Az ünnepi szentmise előtt Völgyi Sándor, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őre bemutatta a Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzetet, mely magába foglalja a geológiai értékei miatt kiemelkedő jelentőségű Jakab-hegy Természetvédelmi Terület természeti értékeit, élővilágát. A bemutatásnál nemcsak a természeti, de a kultúrtörténeti értékek is nagy hangsúlyt kapnak, így például a Jakab-hegyi pálos kolostor romjainak helyreállítása. A szentmisét Csóka János tartományfőnök atya mutatta be mintegy hatvan résztvevő előtt. Az ünnepi megemlékezést a Nemzeti Park szertetvendőségével zárult.

A Lyceum-templom búcsúja

2015. augusztus 9-én, Urunk színeváltozása ünnepén tartottuk Pécsen a Lyceum-templom búcsúját. A szentmise elején Csóka János tartományfőnök atya köszöntötte és néhány mondatban bemutatta a főcelebráns László Rezső atyát. Rezső atya felszentelését követően tizenegy évet szolgált a gyulafehérvári egyházmegyében, és hamarosan megkezdte pálos novíciusi évét Lengyelországban.

Rezső atya mutatta be a szentmisét János atya koncelebrálásával. Szentbeszédében kiemelte, hogy azért vitte fel Jézus a három kiválasztott apostolt Tábor hegyére, hogy ott megmutassa az isteni arcát, a győzedelmes, dicsőséges Krisztust. Isten szándéka, hogy minket is kiemeljen szüklátókörűségünkből, a mindennapok zajos világából, s a hegyre felemelkedve mi is úgy tekintünk a megdicsőült Krisztusra, mint a tanítványok.

A szentmise után a sekrestyében a templomhoz tartozó hívek közössége szertetvendőségében részesültünk, és kötetlen beszélgetésben ismerkedhettünk Rezső atyával.

Szentmise Budaszentlőrincen

A budaszentlőrinci kolostorromoknál hagyományosan Szent Lőrinc ünnepéhez kapcsolódóan megtartottuk az ünnepi szentmisét, melyet 2015. augusztus 9-én vasárnap 16 órakor Györfi Szabolcs pálos szerzetes, a budapesti Sziklakolostor házfőnöke mutatott be.

Hargitafürdői búcsú

Szent István király ünnepéhez kapcsolódóan 2015. augusztus 23-án tartottuk a hargitafürdői búcsút a helyi pálos templomban. A templomkertben bemutatott ünnepi szentmise főcelebránsa Tamás József gyulafehérvári segédpüspök volt. A szentmisén részt vett Csóka János tartományfőnök atya, szentbeszédet pedig Bátor Botond tartományi gondok atya mondott. A környékbeli településekről mintegy 4-500 ember vett részt az ünnepi szertartáson. Megtisztelte jelenlétével az eseményt Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár, aki a szintén jelenlévő Györgydeák Lajos nyugalmazott lelkipásztornak, megköszönve az erdélyi magyarságért és a csángó magyarokért végzett sok évtizedes szolgálatát, munkásságának elismeréseként Áder János köztársasági elnök nevében átadta a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetését.

Pécs város napja

A sokéves hagyománynak megfelelően 2015. szeptember 1-jén rendezték meg Pécsen a Város Napja elnevezésű ünnepségét. A megnyitó ünnepi szentmise szintén a hagyományosan a Magyar Pálos Rendhez tartozó Lyceum-templomban volt. A szentmisét dr. Udvardy György pécsi megyéspüspök úr mutatta be; koncelebráltak dr. Kvanduk Frigyes általános helynök, kanonok, plébános, P. Csóka János, a Magyar

Pálos Rend tartományfőnöke és Máger Róbert püspöki szertartó. A szentmisén jelen volt dr. Páva Zsolt Pécs polgármestere, dr. Hoppál Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériuma kultúráért felelős államtitkára, Nagy Csaba, a Baranya Megyei Közgyűlés elnöke, dr. Lovász István Pécs jegyzője, valamint Eszék és Arad delegációja. A szentmise elején P. Csóka János tartományfőnök, a Lyceum-templom templomigazgatója – Pécshez csaknem 800 éve kötődő Magyar Pálos Rend nevében – köszöntötte a jelenlévőket. A szentmisén a szentlecke és az egyetemes könyörgések felolvasásában közreműködtek a város vezetői, képviselői.

misét a megholtakért, majd a templomban keresztutat jártak a hívek. Szeptember 6-án, vasárnap 8 órakor Horváth József tábori lelkész atya tartotta a szentmisét, majd 9 órakor rózsafüzért imádkoztak. 10 órakor Boros József pálos atya celebrálta a szentmisét körmenettel. A körmenet után a gyermekek megáldása következett a Prágai Kis Jézus kápolnájánál. A körmenet után megnyitották a nyáron megrendezett III. Pálósszentkúti Alkotótáborban készült festmények kiállítását a Mária Múzeum nagytermében. 14 órakor a Lorettói litánia után a zarándokok megáldásával és búcsúztatásával fejeződött be az ünnep.

*Pálósszentkút, 2015
(fotó: Kovács Adrienn)*

Kisboldogasszony ünnepe Pálósszentkúton

2015. szeptember 5-én és 6-án, Kisboldogasszony ünnepén tartottuk Pálósszentkúton a kegyhely búcsúját. 5-én, szombaton 19 órakor rózsafüzérrel kezdődött a szertartás, majd 20 órakor Jávorka Lajos tiszakécskei plébános atya celebrálta a szentmisét, amit gyertyás körmenet követett. A nap zárásaként éjfélkor Perlaki György nagyszénási atya mondott szent-

A pálos nővérek ünnepe

2015. szeptember 8-án fennállásuk 25. évfordulóját ünnepelték a pálos nővérek. Az ünnepi szentmisét Dr. Beer Miklós váci megyéspüspök úr mutatta be Erdőkürtön, a nővérek monostorának a kápolnájában. A szertartáson részt vett Csóka János tartományfőnök atya, Botfai Levente pécsi házfőnök atya, Temesvári Benedek kóspallagi pálos plébános atya, Puskás Antal pálósszentkúti házfőnök atya, Vízi András márianosztrai házfőnök atya, Mátyás Mihály atya a budapesti Sziklatemplomból, Szücs Imre testvér Hargitafürdőről, és Dr. Szentirmay Tamás hivatalvezető.

a
fehér,
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Szentmise

Klastrompusztán

2015. szeptember 13-án, vasárnap volt a pálos rend első templomának és kolostorának a búcsúünnepé Klastrompusztán. Az ünnepi szentmisét nagyszámú hívő jelenlétében Csóka János pálos tartományfőnök atya mutatta be. A szentmisén a pálos rend részéről

részt vett a lengyelországi Częstochowából a generális atya képviseletében érkezett Mariusz Tabulski definitor atya, valamint Bátor Botond tartományi gondok atya és Vörös Bulcsú testvér. A búcsúünnepen megjelent több pálos vonatkozású település polgármestere, képviselője, valamint ott voltak a MotorkerékPálosok képviselői és az Európai Borlovagrend tagjai is. A szentmise elején Csóka János tartományfőnök atya köszönetet mondott mindenkinek, aki bármit tett lélekben, cselekedetekben vagy anyagiakban a klastrompusztai pálos romokért. Kifejezte örömét, hogy a rom idén augusztus végén felvételt nyert Komárom-Esztergom Megye Értéktárába, valamint megemlékezett az el-

*Pálos 70, 2014
(fotó: Terpó Veronika)*

hunyt dr. Aczél László Zsongor pálos atyáról, dr. Balpataki Béla atyáról, pálos konfráterről és Simó Gáspárról, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság egykori osztályvezetőjéről, valamint a hely feltárásában egykor jelentős szerepet vállaló dr. Kovalovszki Júlia régészről, akik korábban oly sokszor voltak jelen ezen az ünnepi alkalmon. A szentmisén Bárdonicsek László, a pécsi Pálos Templom kántora és a budapesti Sziklatemplom szkolája látta el a zenei és énekes szolgálatot.

•

Pálos konferencia Szegeden

2015. szeptember 23-án (szerdán) *Remete Szent Pál* *ősöknök kibozásáról* címmel pálos rendtörténeti nemzetközi konferenciát tartott a Gál Ferenc Főiskola (Szeged, Dóm tér 6.). A szegedi konferencia tematikája az idei „Megszentelt élet évéhez” kapcsolódott. A konferencia előadói neves hazai és lengyel kutatók voltak, többek között Janusz Zbudniewek OSPPE, Prokopp Mária és Sarbak Gábor. (Következő számunkban hosszabb beszámolót teszünk közzé.)

PÁLOS70 – 2015

Nekünk, pálosoknak és remélem, minden Pálos70-esnek nagy öröm ez az idei év. Isten erejével immár ötödszörré járhatjuk végig a Pálos70 útvonalát, azaz végigmehetünk a Sziklatemplomtól Márianosztraig. Ez a 74 km egyszerre vagy három nap alatt, egészében vagy részleteiben teljesíthető, kinek-kinek igénye és fizikai felkészültsége alapján. Egyénileg vagy csoportosan, 8 útvonal közül választva. Emellett szombaton a gyermekzarándoklat is ismét elindul, ami külön öröm számunkra. Hívunk tehát mindenkit szeretettel, aki október 2-án, 3-án és 4-én szívesen zárandokolna vagy teljesítménytúránna velünk, akár csak kirándulna egy jót az őszi erdőben. További ismereteket a <http://palos70.hu> honlapról szerezhetnek.

Zarándokház Pálosszentkúton

A pálosszentkúti zarándokház egész évben várja a testi-lelki felfrissülésre vágyó családok, csoportok jelentkezését (40 főig). Bejelentkezni, érdeklődni lehet a plébánián

Pálosszentkút
(fotó: Török Máté)

telefonon: 76/700-911, 20/775 2555 vagy
e-mailen: zarandokhaz@gmail.com.

Önkéntes munka és pihenési lehetőség Páloskert–Gálosfán

Szeretettel tudatjuk az érintettekkel, hogy az érettségiző diákok számára szükséges 50 órás közösségi szolgálat teljesítésére Gálosfa–Páloskerten is van lehetőség!

A Somogy megyei Gálosfán, a Páloskertben összefüggő területen, gyönyörű környezetben, felújított, kényelmes házakban várjuk a pihenni, kikapcsolódni elcsendesedni és együtt munkálkodni vágyókat is. Nagy szeretettel várunk családokat is! Bejelentkezés és bővebb információ: paloshazak@gmail.com és Baghy-Bátor Teréz (+36 82 950 856).

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

PÁLOS PROGRAMOK

2015. október – 2015. december

Az alábbiakban azokat a programokat közöljük, melyeknek időpontja megérkezett lapzártáig. A további programokról templomainkban és honlapjainkon adunk tájékoztatást.

BUDAPEST

Magyarok Nagyasszonya-sziklatemplom

- *minden hónap 13-án* – Fatimai engesztelőnap nemzetünk lelki megújulásáért. 8.30: szentmise, 10 óra: szentségimádás, 11 óra: ünnepi szentmise (8.30-tól gyónási lehetőség)
- *csütörtökönként* – 22 óra: szentségimádás
- *minden hónap 28-án* – 19 óra imaóra az abortusszal elkövetett bűnök engesztelésére
- *havonta egyszer* – a Pálos Baráti Kör tartja rendezvényeit (a nyári hónapok kivételével)
- *október 8-án* – 20 óra: a templom búcsúja, ünnepi szentmise

A Sziklatemplom előterében működő **Pálos Fogadóközpont** nyitva: 10-től 19 óráig. Vasárnap zárva. További információ: www.sziklatemplom.hu

MÁRIANOSZTRA

Magyarok Nagyasszonya Bazilika www.marianosztrakegyhely.hu

- *minden hónap 13-án* – 18 óra: Fatimai engesztelőnap keresztúttal, rózsafüzérrel, szentségimádással, szentmisével és a Loretói litániával nemzetünk lelki megújulásáért.
- *minden hónap első csütörtöke* – 9 órától a szentmise kezdetéig: szentségimádás a lelki és a testi békéért
- *október 4-én* – 10.30 óra: Magyarok Nagyasszonya főbúcsú, a Bazilika Minor cím ünnepélyes kihirdetésének az ünnepi, ünnepi szentmise

PÁLOSSZENTKÚT

Kisboldogasszony-templom

- *minden hónap első péntekén* – Férfiak gyalogos zarándoklata; indulás 17 órakor Kiskunfélegyházáról, az Ótemplom elől. Érkezés kb. 20 órakor a pálosszentkúti kegyhelyre. Majd engesztelő virrasztás Magyarorszáért.
- *Mária-ünnepeken* – nők gyalogos zarándoklata nők gyalogos zarándoklata (december 12.)
- *májustól minden hónap 13-án* – 8.00–11.00 között fatimai engesztelés

Pálosszentkúton egész évben nyitva tartó zarándokszállás várja a zarándokokat, csoportokat. A további részletekről a www.palosrend.hu/palosszentkut oldalon vagy a +36 20 8233 836 telefonon érdeklődhet.

PÉCS – Pálos (Szent Imre) templom

- *minden szentmise előtt* rózsafüzér
- *csütörtökönként* – szentségimádás a 18 órai szentmise után
- *minden hónap utolsó csütörtöke* – 18 óra: SERRA szentmisék – a papi és szerzetesi hivatásokért
- *havonta egyszer* – a Pálos Baráti Kör tartja rendezvényeit (a nyári hónapok kivételével)
- *november 8-án* – 18 óra: a templom búcsúja, ünnepi szentmise

PÉCS – Lyceum-templom

- *minden szentmise előtt* rózsafüzér

A Lyceum templom (7621 Pécs, Király u. 44/a.) kriptájában található urnatemetőben 1, 2, 3, és 4 személyes urnafülkék válthatók 25, 50 illetve 100 évre. Érdeklődni munkanapokon lehet 8 és 17 óra között a 72/515-425-ös telefonszámon.

HARGITAFÜRDŐ

Szent István-templom

- *minden szentmise előtt* rózsafüzér

*Jakabhegy, 2015
(fotó: Kovács Adrienn)*

A pálos templomok miserendje

2015. október – december

BUDAPEST

Magyarok Nagyasszonya-Sziklatemplom

- vasárnap: 8.30, 11, 17 (16.25 rózsafüzér, a szentmise után zsolozsma) és 20 óra (a szentmise után zsolozsma)
- hétköznap: 8.30, 17 (16.25 rózsafüzér, a szentmise után zsolozsma) és 20 óra (a szentmise után zsolozsma)
- minden hónap 28-án: 17 óra: engesztelő szentmise az abortusszal elkövetett bűnökért

•

MÁRIANOSZTRA

Magyarok Nagyasszonya Bazilika
<http://www.marianosztrakegyhely.hu>

- vasárnap és ünnepnapokon: 8.30 és 10.30
- hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken és szombaton: 17 óra (a szentmisék előtt fél órával rózsafüzér)
- péntekenként a szentmise előtt egy órával szentségimádás

•

PETŐFISZÁLLÁS–PÁLOSSZENTKÚT

Kisboldogasszony-templom

- vasárnap és ünnepnapokon: 10.30 (Pálosszentkút, Kisboldogasszony-kegytemplom)
- minden hónap első péntekén virrasztás: 20 óra: rózsafüzér, 21 óra: szentmise, 22 óra: szentségimádás, keresztút, hajnali 4 óra: záró szentmise

PETŐFISZÁLLÁS–PÁLOSSZENTKÚT

Magyar Szentek és Boldogok kápolna
(Petőfiszállás)

- vasárnap: 8.30
- hétfő: 14:30 óra hittanosok miséje
- szombaton: 17 óra (előesti szentmise) előtte 16 órakor a Szereteláng imacsoport engesztelő órája

•

PÉCS

Pálos (Szent Imre) templom

- vasárnap: 8 óra, 9.30, 18 óra (17.25 rózsafüzér, a szentmise után zsolozsma)
- hétköznap: 7.30 és 18 óra (17.25 rózsafüzér, a szentmise után zsolozsma, csütörtök kivételével)

PÉCS

Lyceum-templom

- vasárnap: 10.45 (10.15 rózsafüzér)
- hétköznap, szerda kivételével: 17 óra (16.25 rózsafüzér)

•

HARGITAFÜRDŐ

Szent István-templom

- vasárnap: 9.30 óra
- hétköznap: 18 óra

*Járod az őszi hegyoldalt. Vándorok erre botoltak:
árnyas rengetegen óvó őrük a Menny.
Bokrokon át ki-kilestek, rongy bagyulálta a testük;
léptek a mély csaliton, étük: berkenye, som.
Kék forrásvizet ittak, barlang mélyin aludtak,
rögbe-merült remetéek – atyjuk Boldog Özséb.
Lettek pálosok aztán erdei Klastrompusztán:
porló lépteiket rejti a ritka liget.*

Szepesi Attila: Remetéek nyomában

ISSN: 2062-1094

Felelős kiadó: *Csóka János* OSPPE tartományfőnök • Kiadó: *Magyar Pálos Rend* •
Szerkesztőbizottság: *Bátor Botond* OSPPE, *P. Hesz Attila* OSPPE, *Sarbak Gábor*,
Sudár Annamária és *dr. Szentirmay Tamás* • Grafika, tipográfia: *Török Máté*